

NGƯỜI CẦM QUYỀN KHÔI PHỤC UY QUYỀN

(Trích Những người khốn khổ - Vic-to Huy-gô)

I. MỨC ĐỘ CẦN ĐẠT

- Hiểu được sức mạnh và sự cảm hóa của lòng yêu thương và căm giận của những con người khốn khổ.
- Nắm được đặc trưng cơ bản của bút pháp lãng mạn chủ nghĩa của Huy- gô.

II. TRỌNG TÂM KIẾN THỨC, KĨ NĂNG

1. Kiến thức

- Sự khôi phục uy quyền của người cầm quyền.
- Ánh sáng của lòng thương đẩy lùi bóng tối của cường quyền, làm an lòng những người khốn khổ.
- Những biểu hiện của bút pháp lãng mạn chủ nghĩa trong đoạn trích.

2. Kĩ năng

- Đọc – hiểu văn bản theo đặc trưng thể loại.
- Phân tích tâm lí, tính cách nhân vật và tình huống xung đột trong đoạn trích.

III. TIẾN TRÌNH LÊN LỚP

1. Kiểm tra sĩ số

2. Kiểm tra bài cũ: Kiểm tra 15 phút: So sánh giữa văn bản tiểu sử tóm tắt viết về một tác giả văn học với viết về một nhân vật chính trị-xã hội.

3. Tiến trình lên lớp

Vào bài: Nếu văn học Nga được xem là nền văn học hiện thực đồ sộ đầy chất lãng mạn thì văn học Pháp lại là nơi ta bắt gặp những tác phẩm lãng mạn nhưng cũng chứa đựng hiện thực sâu sắc, hôm nay chúng ta sẽ tiếp cận một tiểu thuyết lãng mạn pháp *Những người khốn khổ* thông qua đoạn trích *Người cầm quyền khôi phục uy quyền*.

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS	Kiến thức cần đạt
Hoạt động 1: Tìm hiểu chung Gọi hs đọc 3 đoạn đầu phần tiểu dẫn. - Cho biết những nét chính về nhà văn Vic-to Huy-gô? Lưu ý hs phát biểu chứ không đọc sgk. Nhận xét, ghi bài Cuộc đời Vic-to Huy-gô: Huygo (1802_1885) là con của một tướng lĩnh quân đội sau thắng lợi của <i>Đại cách mạng tư sản</i> năm 1789. Mẹ ông là một phụ nữ trí thức còn mang nặng tư tưởng bảo Hoàng. Thời niên thiếu ông thường đi thăm cha	Hs đọc bài Hs trả lời đảm bảo các nội dung: Vic-to Huy-gô (1802-1885), tài năng và cuộc đời nhiều gian truân, một số tác phẩm tiêu biểu như <i>Nhà thờ Đức Bà Pa-ri, Những người khốn khổ, Éc-na-ni</i> (kịch)... Nghe giảng	I. Tìm hiểu chung 1. Tác giả - Vic-to Huy-gô (1802 – 1885) - Đại diện xuất sắc của Chủ nghĩa lãng mạn Pháp thế kỉ XIX, danh nhân văn hóa thế giới. - Cuộc đời nhiều bất hạnh nhưng điều đó làm nên những trải nghiệm quý giá để hình thành nên một tài năng văn chương bậc nhất. - Tác phẩm tiêu biểu: <i>Nhà thờ Đức Bà Pari, Những người khốn khổ, Éc-na-ni</i> (kịch)... - Suốt đời cống hiến vì sự

đóng quân ở nhiều nước Châu Âu. Sau khi đậu tú tài thì chàng trai Huy- gô chuẩn bị vào học trường ĐHKT nhưng những sáng tác văn học đầu tiên làm ông mau chóng quên đi dự định đó. Tài năng của ông bộc lộ sớm 15 tuổi đạt giải thưởng thơ của Viện hàn lâm Tu-lu-zơ, 20 tuổi in tập thơ đầu tiên. Nhà văn lãng mạn lừng danh này là thần tượng của giới trẻ và Huy-gô lúc đó. 1841 ông được bầu vào viện hàn lâm của Pháp. Vài năm sau ông đau buồn khi con gái đầu lòng qua đời vì tai nạn. Ông lao vào hoạt động chính trị tha thiết lí tưởng CH và XH. Được bầu là nghị sĩ quốc hội ông nên tiếng bảo vệ người nghèo và chống lại âm mưu lật đổ CH của Bônapac cháu của Na-pô-lê-ông I. Huygô tổ chức kháng chiến một thời gian thì sang Bỉ rồi sống lưu vong. Ông viết nhiều kiệt tác lưu hành khắp		tiến bộ của con người, thời đại.
--	--	---

Châu Âu. 1870 khi đế chế 2 sụp đổ ông lại trở về Pháp và được dân chúng đón tiếp nồng nhiệt. 1871 công xã Pari nổ ra và Huy-gô dũng cảm bên vực những người công nhân bị đàn áp, tù đầy. Năm 1885 thì ông mất và được nhà nước làm lễ tang đưa vào điện Păng-tê-nông, nơi dành cho những danh nhân của nước Pháp. Gọi hs đọc đoạn còn lại phần tiểu dẫn. <i>Trước khi học bài này em biết gì về tp NNKK?</i> NNKK là tiểu thuyết nổi tiếng và đồ sộ nhất của Vic-to Huy-gô. Tp xoay quanh cuộc đời Giăng Van -giăng và những người lao động nghèo khổ. Kiếp sống của họ với sự đè nén của giai cấp thống trị, chiến tranh và số phận được Vic-to	Hs đọc bài Tiểu thuyết nổi tiếng nhất của Vic-to Huy-gô	2. Tiểu thuyết <i>Những người khốn khổ</i> a. Tóm tắt: (SGK) b. Bố cục: 5 phần - Phần 1: Phăng-tin - Phần 2: Cô-dét - Phần 3: Ma-ri-uyt - Phần 4: Tình ca phố Pơ-luy-mê và anh hùng ca phố Xanh-đơ-ni - Phần 5: Giăng Van-giăng
--	---	---

Huy-gô khắc họa sâu sắc. Lưu ý hs đọc lại phần tóm tắt tp và bố cục ở nhà. <i>Cho biết vị trí đoạn trích</i> <i>NCQKPUQ?</i> Nhận xét, ghi bài <i>Theo em, trong đoạn trích này ai là người cầm quyền? vì sao?</i> Người cầm quyền có thể là Gia-ve sau thời gian dài không thể làm gì thị trưởng Ma-đơ-len, giờ đây phát hiện thân thể ngài thị trưởng thì lại nắm trong tay quyền phán xét một người tù vượt ngục. Người cầm quyền cũng có thể là Giăng Van-giăng sau khi hạ	Nghe giảng Vị trí: nằm ở cuối phần thứ nhất Gia-ve, vì ông là thanh tra, còn Giăng Van-giăng là tội phạm đang trốn	3. Đoạn trích: Người cầm quyền khôi phục uy quyền - Vị trí: nằm ở cuối phần thứ nhất. - Nội dung: Phăng-tin và thị trưởng Ma-đơ-len rơi vào tay Gia-ve, Phăng-tin tắt thở sau khi biết sự thật về thân thể thị trưởng Ma-đơ-len và tình trạng con gái mình. 4. Tiêu đề đoạn trích: - Thanh tra mật thám Gia-ve “khôi phục” quyền hành. - Giăng Van-giăng là “Người cầm quyền khôi phục uy quyền” của một con người chân chính.
--	---	--

mình vì mục đích nhân đạo đã đứng dậy thẳng tay kết tội cái ác, cái bất công, ngạo cao đầu. Suy cho cùng, đó mới là cái quyền cao cả nhất, vĩ đại nhất của con người. Do đó, nếu hiểu Gia-ve là người cầm quyền thì đó là nhấn mạnh vào giá trị hiện thực của tp với sự bế tắc về hướng giải quyết thực trạng bất công, còn nếu hiểu người cầm quyền là Giảng Van-giăng thì đó là nhấn mạnh vào giá trị nhân đạo, nhân văn của tp. Hoạt động 2: Đọc văn bản Phân vai đọc vb lưu ý giọng đọc: Giảng Van-giăng: ban đầu nhún nhường sau đó giận dữ. Phăng-tin: thông thiết. Gia-ve: Hùng hổ, sau đó sợ hãi. Nhận xét giọng đọc. Vic-to Huy-gô đã xây dựng những nhân vật đối lập nhau để	tránh.	
--	--------	--

làm nổi bật giá trị của tình người. Chúng ta phân tích 2 nhân vật đó. Hoạt động 3: Phân tích văn bản <i>Ngoại hình của Gia-ve có gì đặc biệt?</i> Ngoại hình toát lên vẻ bạo lực, hung bạo, làm người đối diện sợ hãi. Liên hệ với khuôn mặt Chí Phèo. <i>Thái độ với Giăng Van-giăng?</i> Thái độ trịch thượng, cho mình là bề trên, có quyền quát nạt người khác. <i>Gia-ve có hành động gì đối với Giăng Văn-giăng?</i> <i>Cái nhìn của Gia-ve đối với Giăng Văn-giăng có đặc điểm gì?</i> So sánh với tiếng gầm của một con thú, cái nhìn của một tên đao phủ, cách hành động của một tên lưu manh, tg đã công khai chỉ ra sự hống hách, hung	Hs đọc bài Gớm ghiếc, hung tợn, hàm răng phô ra.	II. Đọc – hiểu văn bản 1. Nhân vật Gia-ve: * <i>Ngoại hình:</i> - Bộ mặt gớm ghiếc, cặp mắt như móc sắt, cười phô tất cả hai hàm răng. * <i>Đối với Giăng Van-giăng:</i> - Thái độ: cao ngạo, thô bạo hống hách.
---	---	---

Hành động của Gia-ve là sự trút bỏ sự tức giận của một thanh tra máy móc, chỉ biết phục vụ cho nhà cầm quyền một cách mù quáng, không đủ tinh táo để nhìn nhận giữa kẻ xấu, người tốt, giữa hiện tượng và bản chất của vấn đề. Ngược lại với Gia-ve cả về thái độ và hành động là Giăng Văn-giăng. <i>Trước khi Phăng-tin chết</i> <i>Giăng Van-giăng có thái độ gì với Gia-ve?</i> Trong điều kiện bình thường, một người như Gia-ve không thể nào làm gì được Giăng Van-giăng, thế nhưng Giăng Van-giăng lại hạ mình, chấp nhận bị sỉ nhục như một kẻ bề tôi để dành lấy những phút bình yên cuối cùng cho một người khốn khổ, hành động cao thượng đó không làm hoen ố lòng tự trọng của Giăng Van-giăng mà còn tôn cao sự hi	Quát mắng, xưng hô mày tao, cố tình làm Phăng-tin đau lòng Cao ngạo, thô bạo và độc ác	tâm hồn người sắp chết. → Một kẻ nhẫn tâm → Hình ảnh một con ác thú thô bạo và tàn nhẫn. 2. Nhân vật Giăng Văn-giăng
---	--	---

sinh, nhân nhện của con người. <i>Đối với Phăng-tin, Giăng Van-giăng có biểu hiện gì?</i> Giăng Van-giăng luôn túc trực bên giường bệnh của con người khốn khổ để an ủi động viên trong những giờ phút cuối cùng, hạ mình chịu đựng những lời nhục mạ vì Phăng-tin, đó là những viên gạch vàng xây đắp nên tình người, là hình ảnh của một vị cứu tinh. <i>Giăng Van-giăng làm gì với Gia-ve sau khi sau khi Phăng-tin chết?</i> Hành động kết tội không phải với tư cách quan tòa thông thường mà là đem tòa án lương tâm ra mà xét xử. cái nhìn trừng trừng của ông không phải là cái nhìn đáng sợ mà là cái nhìn của lẽ phải vào cái xấu cái ác. <i>Những việc làm cuối cùng đối với Phăng-tin?</i>	Chịu đựng, lép vế, không phản ứng trước sự thô bạo.	* Trước khi Phăng-tin chết. - Đối với Gia-ve: + Nhún nhường, chấp nhận bị Gia-ve thóa mạ. + Van xin Gia-ve + Phản ứng nhẹ nhàng trước sự thô bạo của Gia-ve. → Hi sinh vì tình yêu thương con người. - Đối với Phăng-tin + An ủi, động viên hết mình. + Che chở. → Biểu hiện của tình thương.
--	--	---

Những cử chỉ cuối cùng như nâng niu thể xác và tinh thần của một con người khốn khổ, lời tâm sự mặc dù không ai nghe rõ nhưng lại làm rung động cả những trái tim đã ngừng đập, đem lại nụ cười cho một thân xác đã không còn hơi thở, hành động nhân đạo cuối cùng mang một sức mạnh vô cùng lớn. Hành động hôn bàn tay người đã chết như để khắc họa hình ảnh một người cứu rỗi những người khốn khổ. <i>Em có kết luận gì về con người Giăng Van-giăng?</i> Phăng-tin không có quan hệ huyết thống với Giăng Van-giăng, càng không phải là người đẻ Giăng Van-giăng mưu cầu điều gì, nhưng Giăng Van-giăng vẫn sống hết mình, chấp nhận bị sỉ nhục, điều đó chỉ có thể giải thích bằng tình người, tình đồng loại.	Kết tội Bỏ thanh giường đe dọa Gia-ve Cúi gần mặt tâm sự Vén tóc, sửa cổ áo Vuốt mắt Hôn tay	* Sau khi Phăng-tin tin chết - Đối với Gia-ve: + Kết tội Gia-ve “anh đã giết chết người phụ nữ này rồi đó”. + Cảnh báo Gia-ve đừng quấy rầy khi nhìn Phăng-tin lần cuối. + Chấp nhận bị bắt. → Căm giận nhưng vẫn giữ được sự điềm đạm. - Đối với Phăng-tin + Thương xót. + Tâm sự với người đã chết. + Vuốt tóc, sửa áo, đặt lại tư thế của Phăng-tin. + Vuốt mắt và hôn tay. → Luôn sống với tình người sâu sắc.
---	---	---

Trữ tình ngoại đề là những đoạn nhà văn bộc lộ suy nghĩ của mình ở ngôi thứ ba về những hành động, nhân vật trong các tác phẩm văn xuôi. <i>Hãy xác định những đoạn trữ tình ngoại đề trong đoạn trích?</i> <i>Những đoạn ngoại đề đó nói lên điều gì?</i> Thảo luận 2 người: <i>Theo em Giảng Van-giăng đã nói gì?</i> Một loạt câu hỏi khẳng định đầy chất mơ hồ nhưng chất chứa niềm tin vào tình thương. Điều quan trọng ở đây không phải là ông nói gì, mà quan trọng là của một con người nhân đạo nói với một con người khốn khổ với độ thương yêu. Theo nhà văn <i>bầu ánh sáng vĩ đại</i> đó chính là ánh sáng của tình thương, con đường giải thoát của những người khốn khổ là cái chết, cái chết đó biểu hiện của sự bế tắc, ít nhiều	Tốt bụng, luôn thương yêu những người khốn khổ.	→ Con người nhân hậu, sống với tình thương và niềm tin vào tình người. * Lời bình luận ngoại đề. - Những câu hỏi tu từ: khẳng định niềm tin vào cõi thiện, khẳng định sức mạnh của tình thương, điều thiện. - “Chết tức là đi vào bầu ánh sáng vĩ đại”: chết tức là sự
---	--	--

mang tính tiêu cực nhưng lại là biểu hiện của lí tưởng hóa trong nghệ thuật viết truyện của tg. Liên hệ với cái kết của <i>Thằng gù nhà thờ Đức Bà</i>. <i>Ánh sáng của tình thương có ý nghĩa gì trong cuộc sống?</i> Ánh sáng của tình thương là kim chỉ nam cho cuộc sống cộng đồng. Tình cảm đó như thứ keo kết dính đặc biệt kéo người ta lại gần nhau hơn, hiểu nhau hơn và biết sống vì nhau hơn. Hoạt động 4: Tổng kết <i>Cho biết đặc sắc nghệ thuật của đoạn trích?</i> Nhận xét, ghi bài. Tính cách nhân vật được khắc họa đậm nét qua nhiều mặt như thái độ, lời nói, hành động, qua biểu hiện từ bản thân nhân vật cũng như từ các nhân vật khác. Tác giả đối lập giữa cá nhân vật từ tính cách, thái độ cũng	Đoạn cuối tác phẩm. Suy nghĩ của tác giả về cái chết của Phăng-tin. Thảo luận. An ủi Phăng-tin Hứa với Phăng-tin sẽ chăm sóc đứa con. Trừng trị Gia-ve.	giải thoát – biểu hiện lí tưởng hóa.
---	---	---

như đạo đức trước cùng một vấn đề để khắc họa những chân dung khác nhau trong cùng một xã hội. Tình huống kịch được đẩy lên đến đỉnh điểm bằng cái chết của Phăng-tin làm bộc lộ đến tận cùng những ngõ sâu nhất trong tính cách của các nhân vật. <i>Ý nghĩa văn bản?</i> Nhận xét, ghi bài Tình yêu thương giữa những người cùng khổ là thứ keo kết dính đặc biệt giữa con người với con người, tạo nên sức mạnh tập thể lớn lao “gắn gũi nhau thêm mạnh khối đời”	Soi rọi cho con người sống với nhau tốt hơn. Nghệ thuật đối lập Khắc họa tính cách nhân vật. Nghe giảng	→ Ánh sáng của tình thương đẩy lùi bóng tối, dẫn dắt những người cùng khổ đến cái mà họ khao khát. III. Tổng kết: 1. Nghệ thuật - Khắc họa nổi bật tính cách nhân vật. - Nghệ thuật đối lập + Nhân vật: Gia-ve với Giăng Van-giăng. + Tuyến nhân vật: Gia-ve với Giăng Van-giăng và Phăng-tin - Tình huống xung đột giàu kịch tính.
---	---	--

	Ghi nhớ SGK	2. Ý nghĩa văn bản Quyền uy mà người cầm quyền khôi phục được chỉ là cái tạm thời; “trên đời chỉ có một điều ấy thôi, đó là thương yêu nhau” mới là vĩnh cửu.
--	-------------	--

IV. Củng cố

Hoạt động 5:

- Củng cố kiến thức bài học, bao gồm:
- + Tác giả, tác phẩm.
- + Đặc điểm ngoại nhân vật Giăng Van-giăng và Gia-ve
- + Ý nghĩa nhan đề
- + Đặc sắc nghệ thuật và ý nghĩa văn bản
- + Bảng phân loại nhân vật: chính diện, phản diện

Đặc điểm	Giăng Van-giăng	Tin trưởng	→ Phăng← Tin	Sợ →	Gia-ve
----------	-----------------	---------------	-----------------	---------	--------

Thái độ	Trân trọng, ân cần, xót thương	phó ← thác tất cả		hãi	Coi thường, quát mắng, dửng dưng
Hành động	Giúp van nài, che chở, an ủi, trấn an, tâm sự, vuốt mắt, hôn tay.				Quát mắng, si nhục, miệt thị, chà đạp tình mẫu tử, bàng quan trước cái chết của Phăng-tin
Quan hệ	Cứu tinh – nạn nhân				Đao phủ - nạn nhân

V. DẶN DÒ

- Học bài
- Soạn bài *Thao tác lập luận bình luận* theo yêu cầu:
 - + Mục đích, yêu cầu của thao tác lập luận bình luận
 - + Cách bình luận
 - + Xem trước các bài tập trong phần luyện tập